

INSPEKSJONSRAPPORT

SAR AS AVD TREATMENT MONGSTAD
Postboks 83
4098 Tananger

Oslo, 26. juni 2019

Deres ref.:
Karen Aanestad

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

Saksbehandler:
Henning Gøhtesen

Endelig inspeksjonsrapport

Inspeksjon ved SAR Treatment Mongstad

Kontrollnummer: 2019.060.I.miljodir

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Karen Aanestad

Fra Miljødirektoratet:
Henning Gøhtesen

Andre deltagere fra virksomheten:
Jarl Inge Uthaug
Karina Borgen Solen
Kjetil Ertvåg
Karine Eknes
Grete Reigstad

Andre deltagere fra Miljødirektoratet:
Kristoffer Glosli Bergland

Fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap:
Torbjørn Glesnes

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved SAR Treatment Mongstad den 8 og 9. april 2019.

Vi mottok 11. juni en tilbakemelding fra virksomheten med innspill om å justere faktagrunnlaget. Med bakgrunn i disse innspillene har vi gjort følgende endringer i rapporten:

Storulykke

Her har det skjedd en glipp i kommunikasjonen ettersom Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap DSB rett i etterkant av tilsynet har avklart at anlegget ikke er underlagt storulykkeforskriften ut fra den redegjørelsen som SAR har sendt inn. Dette endrer ikke avvikene som er angitt i rapporten, men vi fjerner alle hjemlingene til storulykkeforskriften samt at vi endrer informasjonen som er gitt under "Andre forhold".

Avvik 2

Ut fra redegjørelsen som SAR har gitt i forhold til tidsfrister for varsel om tvangsmulkt, har vi vurdert at fristen knyttet til varsel om tvangsmulkt settes til 1. januar 2020 for strekpunkt b) i avviket. Vi forutsetter da at det innen den tid er foretatt nødvendige tilstandskontroller av hele tankparken for å få oversikt over teknisk tilstand, og at dette redegjøres for i tilbakemelding til Miljødirektoratet.

Avvik 3

Vi tar ut strekpunktet som knytter seg til plassering av farlig avfall på fire IBC'er utendørs med bakgrunn i innspill fra SAR. Vi påpeker likevel at all lagring utendørs ikke er tillatt.

Strekpunktet som knytter seg til levering av farlig avfall fra skumleggingsanlegg tas ut, mens strekpunktet som omhandler levering av avfallsstoffnummer 7031 flyttes til avvik 4. Vi anser ikke lenger avvik 3 som alvorlig.

Rapporten er å anse som endelig.

Miljødirektoratet og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) avdekket 6 avvik og ga ingen anmerkninger under inspeksjonen. Myndighetene ser alvorlig på avvik 2.

Avvik:

1. Virksomheten har hatt overskridelser av utslippsgrensene til vann
2. Virksomheten har et mangelfullt system for forebyggende vedlikehold
3. Virksomheten har mangler ved sin håndtering av farlig avfall
4. Virksomheten har store mangler ved sin egenkontrollrapportering for 2018
5. Virksomheten mangler risikovurdering av sin lagring av kjemikalier utendørs
6. Virksomheten har ikke sendt melding om oppbevaring av farlig stoff til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

Anmerkninger:

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

Avvik er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

26. juni 2019

Henning Gøhtesen

Einar Knutsen

dato

kontrollør

Miljødirektoratet

seksjonsleder

Kopi av rapporten sendes til:

- Fylkesmannen i Hordaland ved miljøvernavdelingen
- Lindås kommune
- Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: SAR AS AVD TREATMENT MONGSTAD	
Organisasjonsnr.: 993949485	Eies av: 944178228
Bransjenr. (NACE-kode): 38.320 - Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning	

Kontrollert enhet

Navn: SAR Treatment Mongstad	Anleggsnr.: 1263.0023.01
Kommune: Lindås	Fylke: Hordaland
Anleggsaktivitet: Farlig avfall - behandling	
Tillatelse gitt: 2. april 2004	Sist endret: 16. desember 2016

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført av de to tilsynsmyndighetene for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av følgende regelverk overholdes:

- Forurensningsloven
- Storulykkeforskriften (i etterkant av tilsynet, 25. april 2019 ga DSB tilbakemelding til virksomheten at anlegget ikke lenger er omfattet av forskriften. Men under tidspunkt for gjennomføring av tilsyn var dette ikke avgjort enda)
- Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen.

Inspeksjonen er også en del av Miljødirektoratets risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48, storulykkeforskriften § 4 og Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen § 23.

Inspeksjonstema

- Styringssystem
- Avfall
- Prosess og renseutstyr
- Storulykke
- Utslipp til vann

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

SAR Treatment Mongstad plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Miljødirektoratet skal kunne avslutte saken, må SAR Treatment Mongstad innen 1. januar 2020 sende en skriftlig redegjørelse for gjennomførte tilstandskontroller av tankanlegget (avvik 2, strekpunkt b). For de øvrige avvikene i rapporten settes fristen til 1. august 2019 med å sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (post@miljodir.no) til Miljødirektoratet v/Henning Gøhtesen.

4. Varsel om tvangsmulkt for retting av avvik

Miljødirektoratet varsler at vi vil fatte vedtak om tvangsmulkt (*jf. forurensningsloven § 73*) dersom vi ikke har mottatt en skriftlig bekreftelse på retting av følgende forhold knyttet til avvik 2:

- 1. Akseptkriterier for teknisk tilstand av tankanlegget er ikke implementert i IK-systemet.**
Frist settes til 1. juli 2019. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avvik er rettet innen 4 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet. En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 100 000,-.
- 2. Virksomheten mangler oversikt over den tekniske tilstanden til tankanlegget.**
Frist settes til 1. januar 2020. Tvangsmulkten vil påløpe dersom vi ikke har mottatt en bekreftelse på at avvik er rettet innen 4 uker etter at vedtaket om tvangsmulkt ble fattet. En eventuell tvangsmulkt vil være et engangsbeløp på kr 300 000,-.

Dere har anledning til å kommentere dette varselet. Eventuelle kommentarer må sendes til Miljødirektoratet innen to uker etter at denne rapporten er mottatt.

5. Varsel om gebyr

Miljødirektoratet er pålagt å ta gebyr for inspeksjoner på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnadene for gjennomføringen av inspeksjonen. Vi varsler derfor at vi i henhold til forvaltningsloven § 16, tar sikte på å fastsette gebyrsats 6 for flerdagstilsyn. Dette betyr i så fall at dere skal betale kr. 32 800,- i gebyr for inspeksjonen.

Hjemmel for et vedtak om sats for inspeksjoner er forurensningsforskriften § 39-7 eller § 39-8. Dere har anledning til å kommentere dette varselet. *jf. forvaltningsloven § 16.* Eventuelle kommentarer må sendes Miljødirektoratet innen to uker etter at dette brevet er mottatt.

6. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Miljødirektoratets postjournal på www.miljodirektoratet.no (*jf. offentleglova*).

7. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har hatt overskridelser av utslippsgrensene til vann

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for SAR Treatment Mongstad av 26. juni 2017, kap 2.2 og 5.1

Forskrift om systematisk helse, miljø og sikkerhetsarbeid i virksomheter (Internkontrollforskriften) § 5, punkt 7.

Kommentarer:

Det fremgår av tillatelsen punkt 2.2. at virksomheten plikter å overholde alle grenseverdier som er gitt innenfor de fastsatte midlingstidene. I kap. 5.1 er det stilt krav om at utslipp av Sum PFAS til vann skal holdes innenfor 0,004 mg/liter (døgnmiddelverdi). Under tilsynet fremviste virksomheten resultatet av de utslippsprøvene som er tatt så langt i 2019. Det viser seg at virksomheten har hatt overskridelser av denne grenseverdien både for januar og februar måned på henholdsvis 0,026 og 0,0058 mg/liter.

Virksomheten opplyser at problemstillingen knyttet til utslipp av PFAS er noe man har jobbet med over lengre tid. Ved SAR Mongstad var det overskridelser av samme grenseverdi også de to siste månedene av 2018, og man har allerede fra det tidspunkt jobbet med å få ned utslippene, og det er gjort en rekke undersøkelser for å finne årsaken. Under tilsynet ble virksomhetens avviksbehandling derfor gjennomgått, og det viser seg at ikke alle tiltakene fremgår i dokumentasjonen tilknyttet dette avviket. Det ble riktignok tilsendt mer dokumentasjon rundt dette i etterkant av tilsynet.

Avvik 2

Virksomheten har et mangelfullt system for forebyggende vedlikehold

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for SAR Treatment Mongstad av 26. juni 2017
Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften) kap. 18. Tanklagring av farlige kjemikalier og farlig avfall, § 18-6 d)

Kommentarer:

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert. Videre fremgår det av forurensningsforskriftens kap. 18 at tankanlegg og de tekniske barrierene til enhver tid skal ha en tilfredsstillende tilstand for å forebygge forurensning, og det skal utarbeides kriterier for hva som regnes som tilfredsstillende teknisk tilstand. Det fremgår videre at for å opprettholde en tilfredsstillende teknisk tilstand, skal det etableres og gjennomføres et forebyggende vedlikeholdsprogram for utstyr som kan påvirke fare for forurensning. I storulykkeforskriften fremgår det også av § 7, vedlegg III, at det skal etableres prosedyrer og instruksjoner for sikker drift,

herunder tilstandskontroll og vedlikehold av anlegg, prosesser og utstyr samt håndtering av alarmer og midlertidig driftsstans. Det skal tas hensyn til beste praksis for å:

- Overvåke og kontrollere driften og anleggets tilstand for å unngå systemsvikt
- Håndtere risiko forbundet med økende alder på utstyret i virksomheten
- Forebygge og redusere korrosjon
- Iverksette egnede oppfølgingstiltak og eventuelle nødvendige mottiltak.

Det ble ved forrige tilsyn i 2018 påpekt avvik ved SAR Mongstad knyttet til manglende oppfølging av vedlikehold. Virksomheten hadde i etterkant av dette iverksatt korrigerende tiltak for oppfølging av avviket, og en innleid konsulent hadde utarbeidet et forslag til hvordan tankanleggene kan følges opp med hensyn til egne kontroller og tredjepartverifikasjoner. Det fremgikk her et sett med forslag til akseptkriterier som skulle ligge til grunn ved vurdering av om tanker og tilknyttet utstyr har tilfredsstillende teknisk tilstand. I virksomhetens oppfølging av vedlikehold fremgår det at tankene skal kontrolleres av en tredjepart hvert femte år, og tankene ble sist gjennomgått i 2014. Det opplyses at det planlegges for ny kontroll av alle tanker i inneværende år.

Under tilsynet ble det gjort en gjennomgang av systemet, og det ble gjort noen stikkprøver på hvordan ulike typer utsyr er fulgt opp med forebyggende vedlikehold. Basert på det som ble fremlagt av dokumentasjon under denne gjennomgangen påpeker vi følgende mangler:

- a) Forslag til oppfølging av tanker og tilknyttet utstyr samt forslag til akseptkriterier som er utarbeidet av ekstern konsulent er ikke implementert i virksomhetens eget internkontrollsystem. Virksomheten opplyser at det er planlagt å gjøre dette i nær fremtid.
- b) Det mangler oversikt over den tekniske tilstanden til anlegget. Tank-kontrollene fra 2014 har en del svakheter i forhold til at det i flere rapporter kommenteres at deler av tanken ikke er kontrollert. Det er likevel ikke gjort nye undersøkelser med målinger av godstykkelse og innvendig tilstandskontroll. Vedlikeholdet er fra virksomhetens side per nå kun basert på visuelle kontroller for å sjekke mulige lekkasjer. Under befarings observeres det også at flere tanker og rør bærer preg av stor utvendig korrosjon.
- c) Rørgater er ikke kontrollert, det er kun foretatt visuelle inspeksjoner.
- d) Test av alarm på oljeutskiller ligger ikke inne i vedlikeholdssystemet.
- e) Kalibrering av vannmengdemåleren som er tilknyttet utslippsledningen ligger ikke inne i vedlikeholdssystemet, og det kan ikke dokumenteres at dette er utført.
- f) SAR har utarbeidet et sentralt vedlikeholdssystem, SAR Lov, som gjelder alle anleggene. Ved anlegget på SAR Mongstad har man likevel valgt å etablere et eget system med tilhørende sjekklister og oversikter i Excel-format, men alt utstyr var ikke lagt inn her. Overordnede vedlikeholdsprosedyrer var heller ikke godt kjent på anlegget.

Miljødirektoratet anser avviket som alvorlig, bl.a. med bakgrunn i at det er gjentagende fra forrige tilsyn i 2018.

Avvik 3

Virksomheten har mangler ved sin håndtering av farlig avfall

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for SAR Treatment Mongstad av 26. juni 2017, punkt 3.4

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (Avfallsforskriften) kapittel 11. Farlig avfall, §§ 11-5
Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen §§ 5 og 14

Kommentarer:

Det fremgår av avfallsforskriften at alt farlig avfall skal tas hånd om på en forsvarlig måte. Alle som oppbevarer, transporterer eller håndterer farlig avfall, skal treffe nødvendige tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes dersom dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Videre skal det egengenererte farlige avfallet leveres minst 1 gang pr. år. Plikten inntreer når den totale mengden farlig avfall overstiger 1 kg.

I tillatelsens punkt 3.4 står det videre at mottak, sortering, om-emballering/pakking og mellomlagring før videreforsendelse av farlig avfall stykk gods skal foregå innendørs på tett dekke med oppsamlingsmuligheter, slik at det ikke medfører utslipp til miljø.

Under tilsyn ble det foretatt en gjennomgang av virksomhetens håndtering av farlig avfall med spesielt fokus på lagringsforhold. Det påpekes følgende mangler når det gjelder lagring:

- Det ble observert at IBC'er med farlig avfall var lagret i høyden, med opptil 3 IBC'er oppå hverandre. Det er ikke etablert tilstrekkelige rutiner som sikrer at vektbegrensningene følges, at IBC'ene er godkjente som transportbærere for aktuelle avfallsfraksjoner og at godkjenningen på hver IBC er innenfor angitt godkjenningsdato med hensyn til alder. Virksomheten opplyser at de har etablert sentrale sjekklister for dette, men disse er foreløpig ikke implementert på anlegget på Mongstad.
- Det kan ikke fremvises en dokumentert risikovurdering som tar for seg mulige farer ved samlagring av brannfarlige og oksiderende stoffer samt nærhet til mulige tennkilder. Virksomheten opplyser at dette er noe de selv allerede har satt på agendaen ved at dette skal være tema ved ny gjennomgang av miljørisikoanalysen i august 2019.

Avvik 4

Virksomheten har store mangler ved sin egenkontrollrapportering for 2018

Avvik fra:

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for SAR Treatment Mongstad av 26. juni 2017, kap. 13.6.

Kommentarer:

Av tillatelsen kap. 13.6 fremgår det at bedriften innen 1. mars hvert år skal rapportere utslippsdata fra foregående år via www.altinn.no. Rapportering skal skje i henhold til Miljødirektoratets veileder til bedriftenes egenrapportering.

Under tilsynet ble det foretatt en gjennomgang av de dataene som er lagt inn i egenkontrollrapporten for 2018. Vi påpeker følgende mangler:

- Avfallsregnskapet går ikke opp da det er rapportert at inngående mengder avfall (totalt 137 550 tonn) er ca. 19 % høyere enn utgående mengder avfall inkludert lagerbeholdning ved årets slutt (totalt 111 674 tonn).
- Flere av avfallsfraksjonene som i 2018 er deklarerert som egenprodusert farlig avfall i avfallsdeklarering.no er ikke rapportert under punkt 4.4.

- Avfallsstoffnummer 7261 er under punkt 4.4 i rapporten oppgitt til å gå til en aktør uten tillatelse til å motta farlig avfall. I følge virksomheten er dette feilrapportert.
- Avfallsstoffnummer 7021 er i rapporten angitt at går til eksport, noe virksomheten opplyser at ikke er riktig.
- Avfallsstoffnummer 7152 fremgår av rapporten at er levert til to ulike aktører innenlands, men ifølge virksomheten har dette gått til eksport. Mengdene er også feil, og skulle vært mye høyere enn 357 tonn.
- Avfallsstoffnummer 7155 er rapportert at er levert til tre ulike mottakere, men ifølge virksomheten har dette avfallet kun gått til en av dem.
- Avfallsstoffnummer 7031 er angitt å være levert til mottaker som ikke har tillatelse til å motta denne avfallsfraksjonen. Dette viser seg å være feilrapportert da avfallet ikke er levert hit.

Avvik 5

Virksomheten mangler risikovurdering av sin lagring av kjemikalier utendørs

Avvik fra:

Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) §§ 1 og 3

Kommentarer:

Produktkontrollloven har bl.a. som formål å forebygge at produkter medfører miljøforstyrrelse i form av forstyrrelse av økosystemer, forurensning, avfall, støy og lignende. Det fremgår videre av § 3 i loven at den som produserer, innfører, omsetter, bruker eller på annen måte behandler produkt som kan medføre denne type negativ miljøpåvirkning, skal vise aktsomhet og treffe rimelige tiltak for å forebygge og begrense slik virkning.

Under befaring på anlegget ble det observert at det ble lagret mye kjemikalier utendørs på IBC'er. Vi påpeker følgende mangler ved kjemikalielagringen:

- Det kan ikke dokumenteres at det er gjennomført en risikovurdering av lagringen.
- Det kan ikke fremvises kontrollrutiner som sikrer at IBC'ene er godkjent for bruk.
- Det er stablet IBC'er i høyden med opptil tre av dem oppå hverandre uten at det er rutiner for å sjekke vekt i forhold til vektbegrensninger på beholderne.

Avvik 6

Virksomheten har ikke sendt melding om oppbevaring av farlig stoff til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB)

Avvik fra:

Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen § 12.

Kommentarer:

Virksomheten oppbevarer en begrenset mengde brannfarlig væske, brannfarlig gass, oksiderende faste stoffer og oksiderende væsker. Virksomheten har ikke vurdert om mengdene som oppbevares av disse stoffene skal meldes inn til DSB. Det er virksomhetens plikt å gjennomføre slike vurderinger. Enhver som oppbevarer farlig stoff i et anlegg i en mengde lik eller større enn mengdene fastsatt i vedlegg 2 i Forskrift om håndtering av brannfarlig, reaksjonsfarlig og trykksatt

stoff samt utstyr og anlegg som benyttes ved håndteringen, skal sende melding til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Ved endringer og opphør skal ny melding sendes tilsvarende.

8. Anmerkninger

Ingen forhold ble anmerket under inspeksjonen.

9. Andre forhold

Storulykke

Virksomheten har sendt inn en ny redegjørelse til DSB om hvilke typer og mengder farlig avfall de lagrer sett opp mot Storulykkeforskriften. Virksomheten konkluderer her med at man ikke kommer over de mengder med avfall som gjør at de er innenfor virkeområdet til denne forskriften.

Denne saken var ikke ferdigbehandlet ved vårt tilsyn 8. og 9. april, og storulykke var derfor ett av deltemaene (strategidokument og vedlikehold var tema innenfor storulykke). I etterkant av tilsynet, 25. april 2019, ga DSB tilbakemelding til virksomheten om at anlegget ikke lenger er omfattet av forskriften.

Tilsetning av rent vann i prosessen

Bedriften har en midlertidig tillatelse fram til 1. juni 2019 til å tilsette mer vann til prosessen for å redusere saliniteten til under 2,5 %, og sikre jevn salinitet i det biologiske renseanlegget. Det er tillatt for bedriften å tilføre vann til prosessen og dermed øke avløpsstrømmen i perioder med salinitet over 2,5 % i mottatt avfall.

Under tilsynet ble det opplyst at denne muligheten til å tilsette mer vann foreløpig ikke er benyttet.

10. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrenning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om tiltak for å forebygge og begrense konsekvensene av storulykker i virksomheter der farlige kjemikalier forekommer (storulykkeforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Miljødirektoratet